

Ambrózfalva Község Önkormányzat
Képviselő-testületi előterjesztés

2025. december 9.

Tárgy: Tájékoztató a környezet állapotának alakulásáról

Előterjesztő: Nagy Szabolcs, polgármester

Ügyiratszám: Af/873-1/2025.

Melléklet: Tájékoztató

Készítette: Makói Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője

.....
dr. Bodnár Gréta
jegyző *o.z.*

A döntéshozatal módja: egyszerű / minősített többség

Véleményezésre megküldve: -

**Törvényességi véleményezésre
bemutatva:**

af
.....
dr. Bodnár Gréta
jegyző

**A napirend előterjesztőjének
jóváhagyása:**

Nagy Szabolcs
.....
Nagy Szabolcs
polgármester

Ambrózfalva Község Polgármesterétől

ELŐTERJESZTÉS

Ikt.sz: Af/873-1/2025.

Tárgy: Tájékoztató a környezet állapotának alakulásáról

Melléklet: Tájékoztató

Ambrózfalva Község Önkormányzat Képviselő-testülete
Ambrózfalva

Tisztelt Képviselő-testület!

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdésének e) pontja szerint a települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot, valamint az 51. § (3) bekezdése alapján, miszerint a lakóhelyi környezet állapotának alakulásáról a települési önkormányzat szükség szerint, de legalább évente tájékoztatja a lakosságot, Ambrózfalva község környezeti állapotának alakulásáról a képviselő-testület és a lakosság részére az előterjesztés mellékletét képező tájékoztatást készítettük.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg és fogadja el a határozati javaslatot.

HATÁROZATI JAVASLAT

Ambrózfalva Község Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, hogy a környezet állapotának alakulásáról szóló tájékoztatót tudomásul veszi.

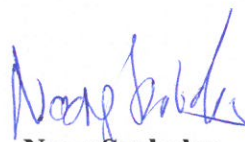
Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Erről értesítést kap:

- Ambrózfalva Község Polgármestere
- Makói Közös Önkormányzati Hivatal jegyzője
- Makói Közös Önkormányzati Hivatal Ambrózfalvi Kirendeltség
- Irattár

Ambrózfalva, 2025. december 4.

Nagy Szabolcs
polgármester

Beszámoló Ambrózfalva község környezeti állapotáról

Bevezetés

Ambrózfalva község környezeti állapotának vizsgálata alapvető fontosságú a lakosság életminősége, egészsége és a település fenntartható fejlődése szempontjából. Az önkormányzat és a helyi lakosok közös felelőssége, hogy a természetes és épített környezetet megőrizzék, fejlesszék, és a környezeti értékeket védjék.

A környezet tisztasága, rendezettsége az Önkormányzat és a lakosság közös erőfeszítése és együttes munkájának az eredménye kell legyen.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdésének e) pontja, valamint az 51. § (3) bekezdése alapján Ambrózfalva Község Önkormányzat Képviselő-testülete a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli Ambrózfalva község környezeti állapotának alakulását és tájékoztatja a lakosságot.

Környezetvédelemmel kapcsolatos helyi szabályozás az alábbi helyi rendeletekre támaszkodik:

- a hulladékgazdálkodási helyi közszolgáltatásról szóló 9/2025. (IX. 17.) önkormányzati rendelet
- a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 3/2023. (II. 15.) önkormányzati rendelet
- az avar és kerti hulladék nyílt téri égetésének szabályairól szóló 6/2015 (III.30.) önkormányzati rendelet
- egyéb rendeletek.

Települési jellemzők, adottságok

Fekvés, domborzat, településszerkezet

Ambrózfalva Csongrád-Csanád vármegye délkeleti részén, a román határ közelében található aprófalu.

A térségre a síkvidéki jelleg jellemző; a település a Tiszántúl déli peremén, fő közlekedési útvonalaktól kissé távolabb fekszik, így nyugodt, csendes környezetet kínál.

A település a Dél-Alföld tipikus, alacsony reliefű területén helyezkedik el. A felszín szinte teljesen sík, enyhén hullámos alföldi táj, melyet mezőgazdasági művelés – elsősorban szántóföldek – uralnak. Természetes vízfolyás alig található, inkább kisebb csatornák, vízelvezetők tagolják a határt.

Ambrózfalva kis lélekszámú, hagyományos falusias beépítésű település. A házak többsége földszintes, egyszerű, alföldi jellegű lakóépület.

A településközpont rendezett, a középületek (templom, önkormányzati épület) környezete tágasabb.

A falu szerkezete utcás, laza, nagyobb portákkal, kertekkel és gazdasági épületekkel.

A hangulat nyugodt, mezőgazdasági jellegű, sok zöldfelülettel és kerttel.

Területe kb. 11,22 km².

Népsűrűsége, lakónépessége alacsony, 2025-ben kb. 487 fő él a községben.

A népesség az elmúlt évtizedekben enyhén csökkenő tendenciát mutat: pl. 1980-ban 581 fő, 1990-ben 555, 2001-ben 525, 2011-ben 496 fő volt.

Korábban jelentős szlovák közössége volt, de ma már nagy részben magyar lakosok lakják. Nemzetiségi összetétel (2001-es népszámlálás alapján): a lakosok ~86%-a magyar, ~13% szlovák, ~1% román.

A községre jellemző és alapvetően meghatározza, hogy népessége előregedő, lakossága fogyó tendenciát mutat. Munkahely hiányában a természetes községmegtartó szaporulat kevés.

E tények alapvetően és döntően meghatározzák, hogy a lakosság és annak környezete milyen erősségekkel, gyengeségekkel, lehetőségekkel és veszélyekkel kell együtt élnie

Közlekedés

Ambrózfalva nem közvetlenül nagy forgalmú főútvonalakon fekszik, de van vasúti és buszos kapcsolata, ami lehetővé teszi a mobilitást. Ez tipikus kisebb falvak esetében, ahol a közlekedés nem „nagyléptékű”, de alapvető összeköttetések biztosítottak. Emiatt azonban zajszennyezés szempontjából sem erősen szennyezett a település.

A vasúti megálló előnyt jelent, mivel a helyiek (vagy ingázók) használhatják napi, regionális utazásra – ez segítheti a fenntarthatóságot és csökkentheti az autófüggőséget.

Mivel nem főútvonalon fekszik, a helyi utak minősége és karbantartása kulcsfontosságú, ha például javítják a bekötő utakat, az megnövelheti a falu elérhetőségét. A buszjáratok gyakorisága is fontos: ha ritkák, az korlátozza a közösségi közlekedés használatát.

A kerékpáros lehetőségek (pl. Alföldi túrák) plusz értéket adhatnak a településnek, különösen azoknak, akik nem napi ingázók, hanem túrázás céljából jönnek.

Ambrózfalva község belterületén található utak burkolt kiépítettsége jó. Az utak aszfalt burkolatúak, állapotuk azonban eltérő minőségű.

Az úthálózat karbantartása, felújítása szükséges, melyet az önkormányzatnak saját forrásból, valamint pályázati forrásokból kell/lehet finanszíroznia.

A földes utak esetében jelentős az időjárástól függő környezeti jelenség, mint a sár, vagy a por okozta szennyeződés. A külterületi utak állapotát jellemzően a mezőgazdasági tevékenység és az időjárás kölcsönhatása határozza meg *(esős időszak alatt a mezőgazdasági gépekkel összevágott, roncsolt sáros út)*. A mezőgazdasági tevékenység okozta tipikus kár az utak „elszántása”, árkok betömése is. Így az önkormányzatnak nem csak a vagyonában, de a környezetében is károk keletkeznek.

A területbejárások, illetve a lakossági jelzések alapján továbbra is fontos, és megoldandó feladat a külterületi utak további kimérése, rendbetétele.

Természeti adottságok, zöldterület

A vidék az Alföld síkvidéki, nagy összefüggő mezőgazdasági területei közé tartozik.

A felszín szinte teljesen sík, maximum enyhén hullámos. Tengerszint feletti magasság: általában 85–95 méter között mozog, tehát alacsony reliefű terület. Domborzati akadályok nincsenek, ami kedvez a mezőgazdaságnak és a településszerkezetnek is.

A környéken jó minőségű csernozjom és réti talajok találhatók. Ezek kifejezetten alkalmasak szántóföldi gazdálkodásra (búza, kukorica, napraforgó), ezért a mezőgazdaság meghatározó.

Bár Ambrózfalva közvetlen közelében nincs nagyobb természetvédelmi terület, a térség a Dél-Tiszántúl jellegzetes síkvidéki élőhelyeit képviseli. Madárvilága gazdag: mezei madarak, ragadozók (egerészölyv), seregélyek, fácán, fűj gyakori.

A természetes növényzetet mára nagyrészt a mezőgazdaság váltotta fel. Maradványként ősgyepfoltok, sziki növényzet és mezsgyéiben megmaradt szárazpusztai elemek fordulhatnak elő. A külterületek elsősorban szántók, kisebb erdősávokkal, fasorokkal.

A közterületek zöldfelületeinek gondozását (fűnyírás, avagyűjtés, virágágyások beültetése, gondozása) az önkormányzat közmunkaprogram keretében végzi. Ahol a lakosság „igényesebb”, rendszeretöb, közösségi együttélés szempontjából együttműködő, ott rendezettebb a lakóházak előtti közterület, bejáró, csatorna, járda.

Ahol a fentiek nem teljesülnek (pl.: elhagyott házak, romok, kerítés nélküli ingatlanok, stb.) ott a környezeti kép más. Gyomokkal erősen fertőzött területek, rendezetlen utcaszakaszok esetében az önkormányzat óriási feladata lesz a jogi rendezettség, későbbi hasznosítás, más lehetőségek felkutatása, rendezése, hogy valamilyen megoldás legyen az elnéptelenedésre és az ezzel járó környezeti károk mérséklésére.

A település zöldterületeihez tartoznak a járdák és úttestek közötti zöldsávok, egyéb önkormányzati területek, parkok, játszóterek.

A zöldterületeink mérete ekkora lakossághoz mérten nagy, gondozásuk a lakossági hozzáállás függvénye is. A közterületek fontos szerepet játszanak egy település életében.

Törekednünk kell annak megóvására, szebbé, biztonságosabbá tételére. A közterületek rendje és tisztasága mindannyiunk közérzetét, biztonságérzetét befolyásoló tényező.

A közterületeken használt eszközöket, gépeket az önkormányzat igyekszik a közmunkaprogram keretében beszerezni, fejleszteni.

Fóliasátorban maga az önkormányzat is foglalkozik növénytermesztéssel, a tulajdonában lévő üres telkeket pedig bérbeadás útján kívánja hasznosítani.

A közterületek folyamatos rendben tartására kiemelt figyelmet fordít, azok fejlesztését pályázati forrásból kívánja a jövőben megoldani.

Folyamatos problémát okoz a parlagfű jelenléte a településünkön, mivel jellemzően szántóföldi kultúrákon, de más területen is sajnálatosan megtelepszik, termeli pollenjét.

Elmondható, hogy szélmalomharcot vív minden település, így Ambrózfalva is e feladat megoldása terén. Egy, Szegeden végzett kutatás szerint a parlagfű pollenkoncentráció dél-alföldi régiókban nagyon magas, és növekvő tendencia figyelhető meg. A parlagfű hazánkban mezőgazdasági területeken is jelentős „gyomnövény”, különösen olyan kultúrák mellett, ahol felborult a vetésforgó vagy sok a nem művelt terület.

Vízgazdálkodás

A lakosság ivóvízzel való ellátása a legfontosabb közszolgáltatások egyike, amely nélkülözhetetlen emberi szükségletet és társadalmi-közegészségügyi igényt elégít ki. A lakosság egészséges ivóvízzel való ellátása az önkormányzatok kötelező feladata. E feladatunknak az Alföldvíz Zrt. szolgáltatásait igénybe véve teszünk eleget. A község lakott belterületén az ivóvíz ellátottság teljes körű. Azon személyeknél, ahol nincsen vezetékes ivóvíz,

ott közkifolyók biztosítják az iható vízvételi lehetőséget. Az ivóvíz minősége alapvetően megfelelő, azonban az ivóvíz minőségjavító projekt után várható, hogy tisztítottabb vizet ihatunk.

A településen a vezetések csatornarendszer nem kiépített, ez csak pályázati forrásból tudna megvalósulni. A szennyvíz szippantását vállalkozó végzi a település területén, azonban a szikkasztásos szennyvízgödrök magas száma miatt ez még ma is jelentős szennyező forrás a településen.

Ambrózfalva vízrendszere elsősorban kisebb vízfolyásokra és lokális csatornákra épül, nem nagy folyók kanyarognak közvetlenül a faluban.

A Száraz-ér fontos eleme a helyi vízgazdálkodásnak, és jelenleg is van rá ökológiai és vízpótlási fejlesztés. A vízrajzi adottságok – síkvidéki terület + vízelvezető csatornák – miatt a település számára létfontosságú a víz kezelése: aszályellenes és belvív-kockázat szempontból is.

Csapadékhelyzet: A 2024-2025-es hidrológiai évet az utóbbi évekhez hasonlóan szélsőséges időjárás jellemezte, nagy csapadék- illetve hőmérsékletbeli szélsőségek jelentkeztek. Nyáron szélsőséges időjárásban volt részünk, a hidegfrontok által uralt hűvösebb, csapadékos időszakok és a forró, száraz afrikai légtömegeknek köszönhetően körülmények váltották egymást A felszín alatti vízszint viszonylag magas, de a terület nem számít kimondottan belvívveszélyesnek.

Levegőkörnyezet

Ambrózfalva levegőminősége viszonylag jó vagy közepes, a rendelkezésre álló pillanatnyi adatok szerint nincs súlyos légszennyezés. Nincs jelentős ipari szennyezés, tekintettel arra, hogy nincs nagyüzemi tevékenység.

A levegőminőséget befolyásolhatja a közlekedés, de mivel a település kicsi, ez nem kritikus, azonban a fűtési rendszer (vegyes tüzelés vs. gáz) nagyobb szerepet játszhat.

A legnagyobb terhelést a szálló por (mezőgazdaságból, háztartásokból) jelenti, nem ipari kibocsátások.

Az egészségügyi kockázat (legalábbis a légszennyezés szempontjából) mérsékelt, de érzékeny csoportok (pl. asztmások) számára időnként fontos lehet figyelni a levegőminőségi indexet.

A levegő minőségét befolyásolja még a parlagfű vagy más allergén növények jelenléte, ha nincsenek rendszeresen karbantartott zöldterületek, akkor azok pollene jelentős szennyezést okozhat.

Hulladékkezelés, köztisztaság

A településen részben szelektív (sárga kukás műanyag, fém és papír, illetve zöld vegyes hulladékos), vállalkozó szervezet által igénybe vett, szervezett kommunális hulladékszállítással megvalósuló szilárd hulladékkezelés valósul meg.

A gyűjtés alapvetően hetenkénti rendszerességű hulladékszállítással történik. A szállítást hulladékszállító tehergépkocsival végzik.

A lakosság hulladékkezeléshez kapcsolódó szemlélete nem korszerű. Az utcákon is vegyes a kép. Jellemző néhol a szemetelés, illetve az illegális deponált hulladék felhalmozás, utcasarkokra történő kihajítása a szemétnak.

A MOHU rendszerű hulladékkezelés új formája a betét díjas rendszer, az egyre szélesebb körben bevezetésre kerülő elektronikai, háztartási gépek és IT eszközök hulladékudvarban történő értékesítése nagyban lecsökkentette a közterületeken található ilyen jellegű hulladékok megjelenését.

További károkat okoznak a veszélyes hulladéknak minősített építési törmelékek is, melyeket sok esetben más településekről is ide hoznak.

Energia-gazdálkodás

A pályázattal megvalósult, energiahatékonysági beruházásokkal érintett ingatlanok energiafogyasztása sokkal kedvezőbb lett, mint a beruházás előtt. Ezek energiafelhasználása jóval mérséklődött, komfortjuk kedvezőbb lett.

Törekednünk kell a villamos energia árak emelkedése miatt is a megújuló energia kiépítésére, megtelepülésére, hogy ne csak megtakarítsunk, hanem pénzt is termeljen nekünk.

Közvilágítás terén is fontos az innováció. A lakossággal érintett helyeken korszerűsíteni szándékozunk a térvilágítóelemeket és új LED technológiával rendelkező fénycsövek szabványozású aktív elemek felszerelést tervezzük. A korszerűsítésnek köszönhetően a tervezettek szerint a jelenlegi energiafogyasztáshoz képes 30-35%-os megtakarítás generálható.

Épített környezet

A rossz demográfiai mutatók, elöregedés, fogyás ellenére összességében rendezettnek mondhatjuk az épített környezetünket. Persze, minden utcában vannak romos porták, elhagyott házak. A sok esetben nem dokumentált, nem jogszerűen végzett bontással érintett ingatlanok helyén nem marad más, csak gyom, törmelék, szemét.

Ez minden téren hátrányt okoz a községnek, közvetlen környezetnek is. Rendezésük halaszthatatlan, tulajdonosaik beazonosítása megkerülhetetlen, hogy legyen végre „gazdája” e területeknek, ingatlanoknak.

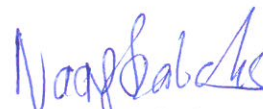
A településképi arculati elemek rendelkezései szerint kell megóvnunk a helyi értékeket, épített jellemző környezetünket.

Összegzés

Ambrózfalva környezeti helyzete – a rendelkezésre álló adatok alapján – javítható, de nem kritikus.

Az elérhető tiszta környezet megteremtésében a település lakosságának és az önkormányzatnak is jelentős szerepe van, és bízunk abban, hogy a környezetünk védelme az utánunk jövők részéről is fontos, és elsődleges szempont lesz.

A legfontosabb kihívások: hulladékkezelés, zöldterület-kezelés, helyi vízgazdálkodás és energiahatékonyság.

Nagy Szabolcs
polgármester